

בש"פ 232/22 - מרדכי קצנטיני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 232/22

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: מרדכי קצנטיני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי באר שבע בתיק
מ"ת 26959-11-21 שניתנה ביום 3.1.2022 על ידי
כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: ט"ו בשבט התשפ"ב (17.1.2022)

בשם העורר: עו"ד עינב יתח
בשם המשיבה: עו"ד יובל קדר

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), במ"ת 26959-11-21 מיום 3.1.2022, שבגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

1. נגד העורר ושניים נוספים (להלן יחד: הנאשמים) הוגש כתב אישום, המייחס להם, בצוותא, את העבירות הבאות: עבירות בנשק (נשיאה והובלה) - עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ירי מנשק חם - עבירה לפי סעיף 340(ב) לחוק; וחבלה בכוונה מחמירה - עבירות לפי סעיפים 329(א)(1) ו-329(א)(2) לחוק.

2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 16.10.2021 בשעות הערב, שהו הנאשמים ואחרים בביתו של העורר באשקלון. בשלב מסוים, הגיעו שני כלי רכב למקום, והנאשמים והאחרים יצאו מהבית, כשהנאשמים 2-3 אוחזים בידיהם

כלי נשק מסוגים שאינם ידועים למשיבה, והתקרבו, יחד עם העורר, לכיוון כלי הרכב. אחד מנוסעי הרכב יצא ופנה לעבר הנאשמים, ונאשם 3, שעמד בסמוך לרכב שבו נמצא המתלונן, הרים את נשקו, הפנה אותו לכיוונו של הרכב וירה ירייה אחת לעבר המתלונן, בכוונה לגרום לו לחבלה חמורה, נכות או מום. העורר עמד בסמוך אליו. מיד לאחר מכן, שני נהגי הרכב החלו לנסוע מהמקום, ונאשם 2, שהינו בנו של העורר, ירה שלוש יריות לעברם, בכוונה לגרום להם נכות, חבלה חמורה או מום. אחר הדברים האלה, הנאשמים והאחרים שבו לבית.

אציין כי שלושת הנאשמים נעצרו ביום 24.10.2021, ומאז הוארך מעצרים.

3. ביום 11.11.2021, ביקשה המדינה להורות על מעצר הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. נטען, כי כנגד הנאשמים קמה עילת מעצר, מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), מאחר שקיים חשש שיסכנו את ביטחון הציבור; וכי מסוכנותם של הנאשמים נלמדת גם מעברם הפלילי. בהקשר זה, נכתב כי לעורר לבדו 18 הרשעות קודמות בעבירות אלימות וסמים. עוד נטען, כי בעניינם של הנאשמים קמה חזקת מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. כמו כן, נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת כתב האישום, כמו סרטונים המתעדים את האירוע; דו"חות פעולה של שוטרים בהם ציינו כי הם מזהים את הנאשמים בסרטונים; ודו"חות מז"פ. צוין, כי הנאשמים שומרים כולם על זכות השתיקה.

4. הנאשמים 2-3 הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה בעניינם, ובהסכמתם נעצרו עד לתום ההליכים. העורר חלק על קיומן של ראיות לכאורה, וטען כי לא ניתן לייחס לו ביצוע בצוואת של העבירות המתוארות בכתב האישום.

בהחלטתו מיום 3.1.2022, בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. בית המשפט ציין, כי בסרטוני מצלמות האבטחה מזירת הירי, העורר נראה כשהוא עומד במהלך האירוע בסמוך לכלי הרכב וכן עומד בסמוך לנאשם 2 בשעה שהאחרון יורה לעבר כלי הרכב, ולאחר מכן כולם נכנסים חזרה לבית; כי העורר שמר על זכות השתיקה; כי הגרסה לפיה העורר יצא מביתו כדי למנוע את האירוע נמסרה אך בשלב הדיון, על ידי בא כוחו של העורר. לנוכח האמור נקבע, כי יש בידי התביעה ראיות לכאורה מספיקות להוכחת הביצוע בצוואת לצרכי המעצר, הגם שכתב האישום אינו מייחס לעורר עצמו את ביצוע הירי; וכי מסקנה זו מתחזקת על רקע התייעוד במצלמות האבטחה, ובהיעדר מחלוקת לגבי נוכחות העורר בזירה ולגבי ביצוע הירי. נקבע, כי השגות ההגנה, ובין היתר הטענה כי העורר לא היה מודע לכלי הנשק, יתבררו במסגרת ההליך העיקרי.

עוד נקבע כי אין מקום להורות על חלופת מעצר. לעניין זה צוין, כי לחובת העורר 18 הרשעות קודמות בעבירות אלימות וסמים; וכי ההלכה היא כי בעבירות נשק, נקודת המוצא היא מעצר עד לתום ההליכים, מאחורי סורג ובריח. נקבע, כי בעניינו של העורר לא הובאו נסיבות חריגות, המצדיקות בחינת היתכנותה של חלופת מעצר, לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני, וכי מעבר לחזקת המסוכנות הסטטוטורית, מסוכנותו של העורר נלמדת מהנסיבות הקונקרטיות של המעשים המיוחסים לו.

5. בערר שלפניי נטען, בין היתר, כי לא ניתן לייחס לעורר ביצוע בצוואת חדא של העבירות, שכן לאירוע לא קדם תכנון מוקדם והעורר אף לא נטל חלק במעשים ומעורבותו הסתכמה בנוכחותו במקום; כי העורר יצא לאחר הנאשמים האחרים, ולא יחד עמם, וכלל לא היה מודע לכלי הנשק שברשותם; וכי בסרטוני מצלמות האבטחה ניתן לראות שהעורר מבקש מהיושבים בכלי הרכב לעזוב את המקום. לנוכח האמור, נטען כי אין בעניינו של העורר ראיות לכאורה, ונתבקש

עמוד 2

כי בית משפט זה יורה על שחרורו.

מנגד, טענה המשיבה כי העורר והנאשמים 2-3 התקדמו יחד לכיוון כלי הרכב, ונראה כי היו "מוכנים מראש", דבר הנלמד, בין היתר, מכך שהנאשמים 2-3 יצאו מהבית מיד עם כלי הנשק, כשהם עוטים כפפה על היד שבה אחזו בכלי הנשק, באופן המלמד על הכנה מוקדמת. עוד ביקשה להדגיש, כי העורר לא נראה נרגש או נסער לאחר הירי.

6. אין חולק כי העורר לא נטל חלק בירי, וכתב האישום מייחס לו ביצוע בצוותא של העבירות, בהתאם לסעיף 29(ב) לחוק. בתמצית שבתמצית, כדי לראות אדם כמבצע בצוותא של עבירה, לא נדרש בהכרח תכנון מקדים של העבירה, ושותפות ספונטנית, אף היא, עשויה לעלות לכדי ביצוע בצוותא. היסוד הנפשי הנדרש לביצוע בצוותא זה ליסוד הנפשי הנדרש בעבירה העיקרית וכולל גם מודעות לפעולה בצוותא עם העבריינים האחרים (להרחבה, ראו לדוגמה פסק דיני בע"פ 2247/10 ימיני' מדינת ישראל, פ"ד סד(2) 666, 692-694 (2011)).

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, ומשצפיתי שוב ושוב בסרטונים המתעדים את האירוע, באתי למסקנה כי דין העורר להתקבל.

7. בחנתי את הסרטונים המתעדים את האירוע, סרטון מצלמת משטרה הפונה לביתו של העורר, וסרטון מצלמת אינטרקום של בית סמוך (אציין כי האחרון מציג תמונה ברורה וקרובה יותר של האירוע). בסרטונים אלה נראים הנאשמים ואחרים יושבים במרפסת ביתו של העורר, כשלפתע מגיעים שני רכבים, העוצרים בסמוך לכניסה לבית. עוד כאשר שני הרכבים עושים את דרכם, כל האנשים במרפסת ממהרים לקום, ומיד אחר כך, הנאשמים והאחרים יוצאים מהבית ומתקדמים במהירות לכיוון הרכבים. נאשם 3 הוא שיוצא ראשון, והעורר הולך במרחק מה מאחוריו. במקביל אליהם, גם כן במרחק מה, צועד נאשם 2. מהתרשמותי שלי, נאשמים 2-3 אחוזים, כבר בשלב זה, בכלי הנשק (הדבר נראה בבירור יותר בנוגע לנאשם 2), אך לא ניתן ללמוד מהסרטונים כי העורר הבחין בכך. בתוך כך, יוצאים יושבי הרכבים, והעורר מתקדם לכיוונם. בשלב זה נסוגים הנאשמים 2-3 והאחרים ויושבי הרכבים שבים לרכביהם. בסמוך לאחר מכן, נאשם 2 חוזר במהירות, כשהוא ניצב תחילה מאחורי העורר, ויורה שלוש יריות לכיוון כלי הרכב (הסרטונים אינם מתעדים היטב את ירייתו של נאשם 3). האירוע כולו נמשך פחות מדקה, ולאחריו שבים הנאשמים והאחרים לבית, כשהעורר נראה רגוע, ואף אדיש למתרחש.

8. מבלי לקבוע מסמרות, בראייתי, תיעוד זה של הירי אינו בעוצמה ראייתית שיש בה כדי לבסס בהכרח את המסקנה כי העורר היה מודע לכוונתם של נאשמים 2-3 לירות וכי ביצע בצוותא את העבירות נשוא כתב האישום.

אכן, העורר לא נראה מתרגש או נסער במיוחד מהירי, אך בהקשר הכללי של האירוע אין כדי ללמד בהכרח על יסוד נפשי מצדו. תמונה אפשרית המתקבלת מהסרטונים היא, כי העורר, בהיותו "המבוגר האחראי", יצא מהבית כדי להבהיר לאורחים הלא קרואים שהם אינם רצויים והם מתבקשים להסתלק, ואלה מבינים את הרמז ומסתלקים, בעוד שהנאשמים האחרים "תופסים יוזמה" ומגבים/מחזקים את דברי העורר בירי על מנת להבהיר לאותם אורחים בלתי קרואים שאין להם מה לעשות באזור. אכן, התנהגות המעידה על דפוסי עברייניים של הנאשמים ושמה גם של "האורחים" העלומים. אולם ספק אם יש בכך כדי להעיד בהכרח, כי בשניות הספורות מעת הגעת כלי הרכב ועד שהחבורה "הוקפצה" החוצה כדי לקדם את פני הבאים, הספיק העורר להנחות את הנאשמים האחרים לפעול (אציין כי באת כוח העורר אף טענה כי בסרטון מצלמת האינטרקום ניתן לשמוע את העורר פונה לנאשמים האחרים באומרו "מה

עמוד 3

עשיתם?", אך לא הצלחתי לשמוע אמירה זו בסרטון). ודוק: אין להוציא מכלל אפשרות כי העורר, הנאשמים האחרים והאנשים הנוספים שהיו במרפסת ביתו של העורר, ידעו והמתינו מראש לבאים, ולכן הגיבו במהירות כאשר שני כלי הרכב הגיעו. ברם, אין זו בהכרח המסקנה האפשרית היחידה.

עברו הפלילי הנכבד של העורר לא נעלם מעיניי, אך העבירה האחרונה בה הורשע ובגינה נדון לשלושה חודשי מאסר בפועל הייתה בשנת 2013, ומאז לא נרשמה לחובתו הרשעה. לכך יש להוסיף כי העורר עצור כבר מזה כשלושה חודשים.

9. לנוכח כל האמור, ולנוכח החולשה בעוצמת הראיות, אני סבור כי ניתן להקחות את מסוכנותו הפוטנציאלית של העורר במעצר בפיקוח אלקטרוני.

לאור ההוראות הרבות הקשורות במעצר בפיקוח אלקטרוני, ראוי כי הערכאה הדיונית היא שתסדיר את הליכי המעצר על פי פרק ג' 1 לחוק. לכן, אני מורה על החזרת התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שיקיים את כל הפרוצדורה הצריכה לעניין זה ויפעל כחוקמתו ב"תפירת" תנאי הפיקוח, לרבות בטחונות, ערובות ומפקחים.

ניתנה היום, י"ז בשבט התשפ"ב (19.1.2022).

ש ו פ ט